

QUADERNS GADESO

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE LES ILLES BALEARS. N° 211. MAIG 2012

POSICIONAMENT CIUTADÀ (XXXVI) ELS IMMIGRANTS, ELS NOUINGUTS

COM VEIEM ELS IMMIGRANTS?

*J*a fa estona que la immigració s'ha situat entre les principals preocupacions dels ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat; una preocupació que amb el agreujament de la crisi ha anat augmentant i variant els seus components. Com veurem al llarg d'aquesta revista, hem passat de considerar el fet de la immigració com un problema vinculat a la gestió de la diversitat a veure els immigrants com a competidors en el món laboral i com a consumidors "deslleials" dels serveis públics. Per aquest motiu us oferim un nou número de Quadern Gadeso dedicat a l'anàlisi de la visió que tenen els balears dels immigrants que viuen i treballen a les illes. La revista és la continuació d'una sèrie iniciada al 2006 (veure els números 65, 79, 97, 116, 120, 161, 163 i 174), el que permet observar l'evolució de les opinions ciutadanes.

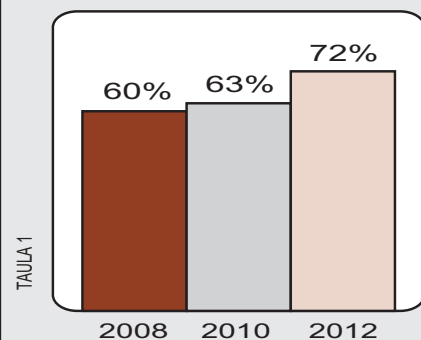
Com es pot comprovar, el percentatge de persones que opinen que els immigrants que viuen i treballen amb nosaltres **són massa** augmenta significativament any rere any, esperonat per la situació de crisi que patim. A la gràfica no se mostra, però a les illes on la pressió migratòria és menor (Menorca i Formentera), aquestes xifres no són tan elevades.

A més, arran de l'anunci del Govern Central de **restringir l'accés a la sanitat als immigrants irregulars** per poder, segons la ministra, reduir la despesa a la sanitat pública, hem

volgut polsar l'opinió ciutadana sobre aquest tema. A la taula inferior podem veure com un majoritari 74% de la població està **d'acord amb la limitació**, degut fonamentalment a la situació actual de crisi.

Per altra banda, del 26% que mostra el seu **desacord** amb la mesura, una majoria al·lega que l'accés a una sanitat pública i gratuïta és un dret recollit en la constitució, mentre que petit percentatge opina que no suposarà cap estalvi significatiu, doncs els "sense papers podran seguir utilitzant les urgències.

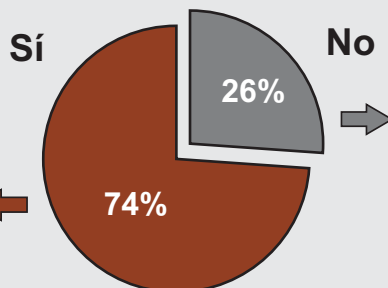
Són massa els immigrants que viuen aquí?
(% respostes afirmatives)

ESTAU D'ACORD EN RESTRINGIR L'ACCÉS A LA SANITAT DELS "SENSE PAPERS"?

MOTIVACIÓ PRINCIPAL

La crisi obliga a aplicar aquestes mesures	71%
Evitar el frau sanitari dels irregulars	23%
Manca de reciprocitat amb els seus països	6%

MOTIVACIÓ PRINCIPAL

La sanitat és un dret constitucional	76%
No suposa un estalvi significatiu	16%
Afavorirà una "sanitat submergida"	8%

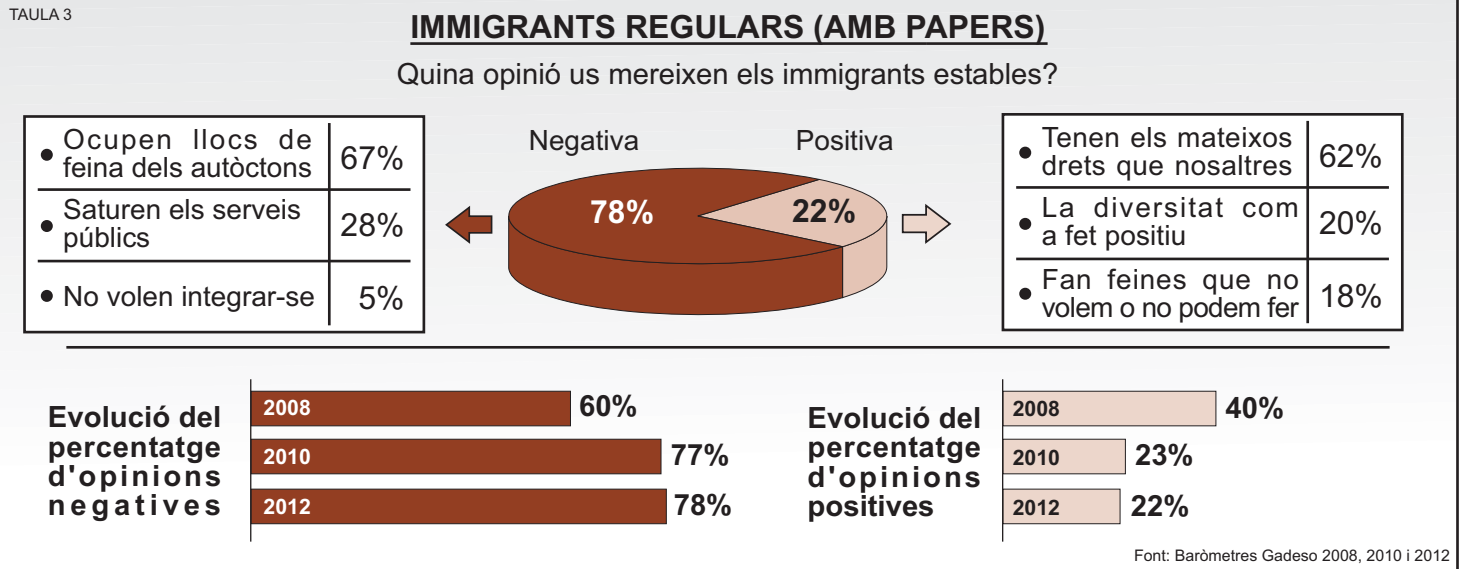
TAULA 2

Font: Baròmetres Gadeso 2012

DADES TÈCNIQUES: Mostra: 900 entrevistes. Error màxim: +3,3%. Nivell de confiança: 95,5%. Treball de camp: Maig 2012

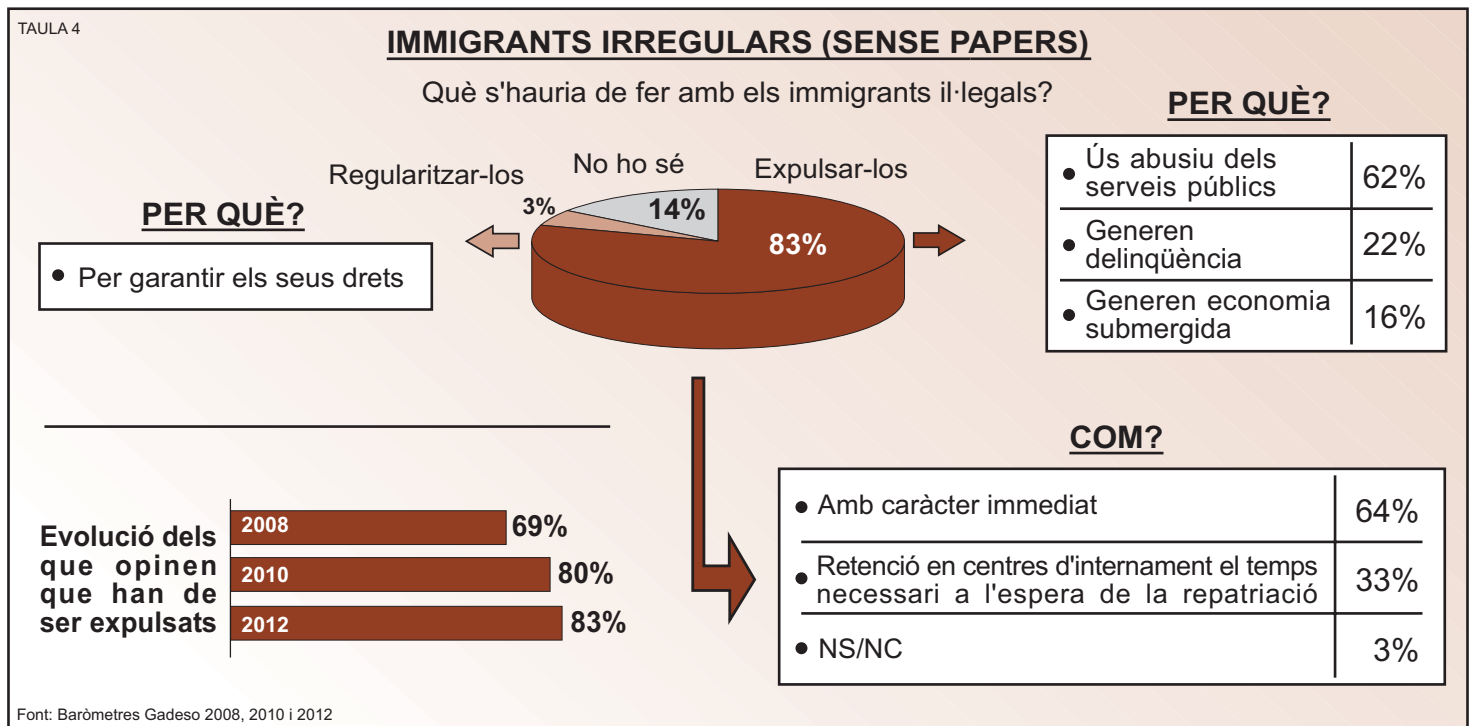
AUGMENTEN LES PERCEPCIONS NEGATIVES

A continuació s'analitzen les diverses opinions dels "autòctons" envers les persones immigrades. Donades les diferències, s'han separat els immigrants amb papers i sense papers. Com es podrà veure, la crisi socioeconòmica i la consegüent manca de feina provoca que les opinions siguin cada cop més negatives per als dos col·lectius (regulars i irregulars). El rebuig cap als immigrants legals es centra bàsicament en motius laborals (competència directa dins el mercat de treball), mentre que l'ús abusiu dels serveis públics es troba darrere la mala imatge dels immigrants irregulars.

Continua en augment el percentatge de persones que tenen una **opinió negativa** dels immigrants regulars que viuen a la nostra comunitat, si bé d'una manera meyns intensa). Els motius adduits per tenir aquesta percepció són diversos, si bé continuen en els primers llocs la percepció que **ocupen els llocs de feina dels autòctons**, degut a la pèrdua d'ocupació ocasionada per la crisi econòmica, i que causen saturació en els serveis públics, sobretot en educació i sanitat.

En la mateixa línia, també augmenta el percentatge de població de la nostra comunitat que es decanta per **expulsar als immigrants il·legals**, doncs, per una majoria, **fan un ús abusiu dels serveis públics**. En referència a la manera d'expulsar-los, són cada cop més els que opinen que aquesta **expulsió** hauria de ser immediata (64%), mentre que un 33% creu que haurien de ser retinguts en centres d'internament tot el temps necessari per gestionar la seva repatriació.

VALORACIONS QUALITATIVES

La preocupació davant el fenomen de la immigració té diverses perspectives. Per un costat, la inquietud de que es percebi una presència massiva d'immigrants com una possible competència dins un mercat de treball cada vegada més competitiu i afectat per la crisi; i per un altre, la possible percepció de dificultats per conviure amb persones i col·lectius de diferents cultures i hàbits.

TAULA 5

ESTAU D'ACORD AMB LES SEGÜENTS AFIRMACIONS?

		BALEARS	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Els immigrants lleven els llocs de feina als autòctons.	2012	82% ↑	84% ↑	79%	86% ↑	79% ↑
	2010	81%	83%	79%	84%	78%
Si un immigrant es queda sense feina durant molt de temps hauria de ser expulsat del país.	2012	90% ↑	92% ↑	87% ↑	92% ↑	88% ↑
	2010	88%	90%	86%	90%	87%

Font: Baròmetres Gadeso 2010 i 2012

En consonància amb el que ja s'ha dit, i dins un context de crisi com l'actual, cada cop hi ha més persones que no només opinen que **els immigrants lleven la feina als autòctons**, sinó que aquesta competència és deslleial, dons alguns accepten sous més baixos i condicions més dures per treballar.

En segon lloc, crida l'atenció que una immensa majoria de ciutadans i ciutadanes de Balears creuen que si un immigrant es queda **sense feina** durant un termini llarg, hauria de ser **expulsat del país**. Aquests percentatges, que també augmenten en relació a l'anterior baròmetre, són més elevats a Mallorca i a Eivissa, les illes amb major pressió migratòria. La crisi, doncs, no ajuda a millorar la imatge que se té dels immigrants, i molts menys en el mercat de treball.

Fora del món laboral, continua essent habitual i preocupant relacionar l'immigrant amb un delinqüent potencial, és a dir, es vincula als immigrants amb la creixent inseguretat ciutadana.

En la mateixa línia, la pràctica totalitat de la ciutadania, considera que **si un immigrant comet un delicte greu, hauria de ser expulsat del país**.

Per últim, una pregunta que fa referència a la integració dels immigrants. Com es pot comprovar a la taula inferior, quasi el 70% dels balears aposta per l'**expulsió si l'immigrant no "s'integra"** a la societat, vinculant aquesta integració amb l'adopció dels nostres costums i modes de viure. El percentatge dels que opinen així creix a totes les illes.

TAULA 6

ESTAU D'ACORD AMB LES SEGÜENTS AFIRMACIONS?

		BALEARS	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Si un immigrant comet un delicte greu hauria de ser expulsat del país	2012	95%	98% ↑	91% ↑	98%	94%
	2010	95%	97%	90%	98%	94%
Si un immigrant no s'integra (costums i modes de viure) hauria de ser expulsat del país	2012	69% ↑	75% ↑	69% ↑	76% ↑	57% ↑
	2010	68%	73%	68%	75%	56%

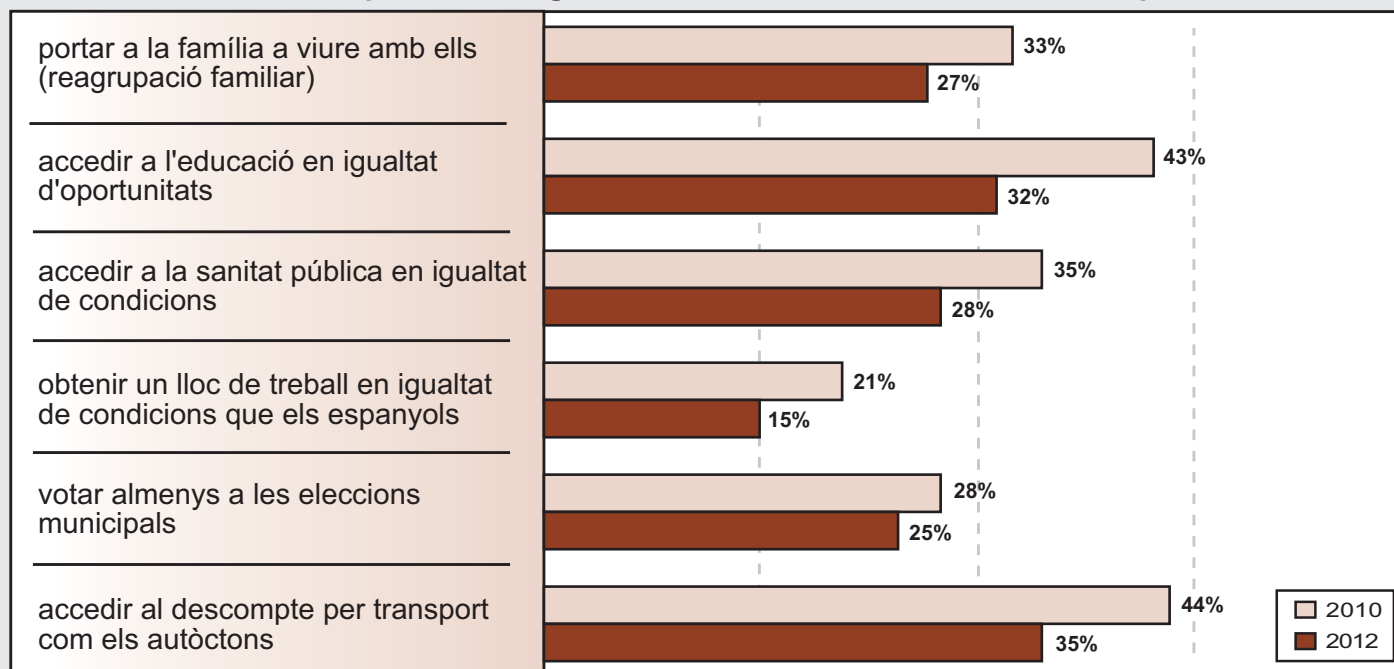
Font: Baròmetres Gadeso 2010 i 2012

VOLEM I PODEM CONVIURE?

Es suposa, al manco en principi, que els immigrants, pel simple fet de ser persones humanes, tenen o haurien de tenir els mateixos drets i deures que nosaltres mateixos. Volem insistir en el concepte de "deures" per no adoptar una actitud paternalista: exigir per ells uns mateixos drets i, alhora, demanar-los una voluntat i capacitat d'acceptar de manera activa els nostres fets i comportaments culturals, sense que per això hagin de renegar de la seva pròpia identitat.

TAULA 7

Creieu que als immigrants se'ls haurien de donar facilitats per...

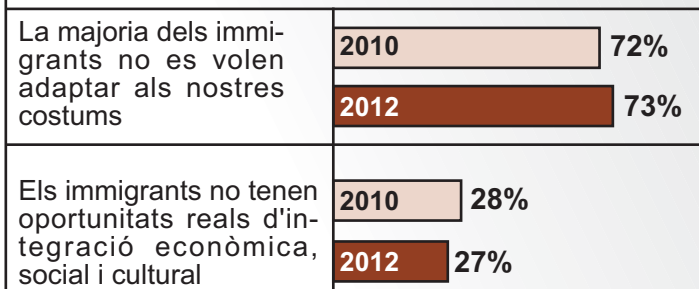
Font: Baròmetres Gadeso 2010 i 2012

Com es pot comprovar a la taula número 5, disminueix significativament el percentatge de persones que estan a favor de **donar facilitats als nouvinguts per equipar-los en drets i deures als autòctons**. Aquesta baixada és contínua en les darreres investigacions i a tots els nivells. El món del treball és de nou escenari de la visió més crítica de la immigració i augmenta el nombre de persones que

els neguen el dret a obtenir un lloc de treball en igualtat de condicions que els espanyols. També hem de destacar la negativa a l'accés igualitari als serveis públics bàsics: sanitat, per la percepció de saturació, i sistema educatiu (malauradament, existeix una opinió molt estesa que identifica la presència d'immigrants a les aules amb la baixa qualitat educativa).

LA DIFÍCIL CONVIVÈNCIA

Amb quina afirmació hi estau més d'acord?

TAULA 8

Font: Baròmetres Gadeso 2010 i 2012

Com es reflecteix la taula adjunta, és preocupant que més d'un 70% dels ciutadans i ciutadanes de Balears opinin que la majoria dels immigrants que viuen amb nosaltres no es volen adaptar als nostres costums, percentatge que creix any rere any. Per altra banda, s'observa una disminució dels que afirmen que aquestes persones no tenen oportunitats reals d'integració econòmica, social i cultural, fins a situar-se en un 27%.

Convivre de manera raonable no resulta fàcil: crisi econòmica actual, fets culturals diferenciats, distints modes de viure... Per això s'ha d'exigir a tots, autòctons i immigrants, que treballin per una ciutadania comuna, el que vol dir tenir tots els mateixos drets i també els mateixos deures.